

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ макъ

Голос
адыга

1923-рэ ильсүүм
партхапам
кынчелжээнэгээс кынчлакын

№ 48 (22257)

2021-рэ ильс

ГЬУБДЖ

ГЬЭТХАПЭМ и 23-рэ

ОСЭ ГЬЭНЭФАГЬЭ ИИЭП

Къыхэтутыгъехэр ыкчи
нэмькі къебархэр
тисайт ижүүгүотштых

WWW.ADYGVOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикаем и Правительствэ игъээзет

Гъэтхапэм и 23-р
— Урысыем ги-
дрометеорологи-
емкіэ икъулыкъу
иIoфышІэ и Маф,
метеорологхэм
я Дунэе маф

Адыгэ Республикаем
гидрометеорологиемкіэ
икъулыкъу иIoфышІэ
иветеранхэу лытэнгыгъ
зыфэтшыхэрэр!

Гидрометеорологиемкіэ къу-
лыкъум иIoфышІэ и Мафэ фэш
тыгу къыддеу тышуфэшшо!

Цыфым ишынэгыгъ къезу-
щухъэрэ дунаим изытет лъэшшу
зэрепхыгъэм ельтытыгъэу чы-
опсыри зыфэдэштимкіэ гидро-
метеорологхэм пешорыгъэшшо
къатырэ къебархэм сыйдигъу
фэмидэу непэ мэхъянэшхо я.
Ахэм яшуағъэкіэ экономикэм
иотраслэхэм Ioфшэнэр зыпкъ
итэу зэхашэн альэкъы, цыфхэм
яшынэгъончагъэ, хэгъэгум
хэхъоньгэ егъэшыгъэнэм ахэр
фэорышшо.

Чыопсым изытет зыфэдэ-
штый, ар зэхъокыштмэ е зэ-
мыхъокыштмэ пешорыгъэшшо
къезышэн зылэкхъэрэр шэ-
нгыгъэ икъу зиіхэр ары. 1926-
рэ ильсүүм кыыштэжэжъагъеу
метеорологиемкіэ къэралыгъо
къулыкъум Адыгейим Ioф щешшэ.
Росгидрометым гидрометеоро-
логиемкіэ ыкчи тыкъэзыуцхъэрэ
дунаим имониторингкіэ и Гупчэ
ар хагъэхъажыгъ. Къулыкъум
зыпкъ итэу непэ хэхъоньгъэ
ешы. Гупчэм илэжжаклохэм
Іспээсэнгъэшхо зэрэхэлтэй
ишуағъэкіэ ильс къес иIoфхэр
нахьшылоу зэпэфх, хэгъэгум
гидрометеорологиемкіэ икъулы-
ку джыре уахътэм диштэу
гъэпсигъэнэм ишыпкъеу дэ-
лахъя.

Ясэнххат епхыгъэ мэфэкъыр
зыщыхагъэунэфыкъырэ мафэм
гидрометеорологиемкіэ къулы-
къум иIoфышІэхху, иветеранхэу
ащ хэхъоньгъэ езыгъэшыгъэхэм
лъэшшэу тызерафэрэзэр ятэо.

Ныбджэгъу лъаплэхэр, псау-
ныгъэ пытэ, щылекіэ-псэукіэ
дэгъу шүүиленэу, Адыгейимэр
Урысыемэр яфед шүүфэлжъэ-
зэ, шүүиIoфшэн гъэхэгъякхъэр
щышуушынэу шүүфэтэо!

Адыгэ Республикаем
и Лышхъэу, Урысые
политикэ партиеу «Един
Россием» и Адыгэ шъольыр
къутамэ и Секретарэр
Къумпыл Мурат

Адыгэ Республикаем
и Къэралыгъо Совет –
Хасэм и Тхъаматэу
Владимир НАРОЖНЫЙ

Дунэе мэхъанэ и Іэ хъугъэ

Гъэтхапэм и 14-м тильэпкъэгъухэм атхыгъэ «Адыгэ диктантыйм» изэфэхыссыжхэр
къэнэфагъэх. Мыгъэ апэрэу ар онлайн шыкікээ зэхащагъ.

Сурэтхэр: adyglan.ru

Адыгэ къэралыгъо универси-
тетым адыгэ филологиемкіэ
ыкчи культуремкіэ ифакультет
идеканэу Хъамырзэкъо Нуриет
къызэриуагъэмкіэ, Ioфшэгъэ
613-рэ къатыгъ, ахэм ашыщэу
11-р къызэулыгъеп, зэклемкі
ауплъекігъэм ипчагъэ —
602-рэ.

Ахэм ашыщэу дэгъу дэдэу
зытхыгъэхэр нэбгыри 117-рэ,
ар процент 19 зэрэххүэрэ,
дэгъу зытхыгъэхэр — 226-рэ,
диктантым хэлэжжагъэхэм ар
япроцент 37,5-рэ. Блэктыгъэ
ильтэсэм «Адыгэ диктантыйм»
зытхыгъэхэм япчагъэ зэрэ-
хъущагъээр 182-рэ, дэгъу
дэдэкіэ нэбгыре 21-мэ атхы-
шүүгъагъ. Мыгъэрэ Ioфхъабзэр
онлайн шыкікээ зэрэххэшагъэм

ишуағъэкіэ нахьыбэ хэлэжжэн
ылъэккыгъ. Хъамырзэкъо Нуриет
къызэриорэмкіэ, мы шыкікээм
лъэныкъо дэгъуххери, джыри
үздэлжжэн фэе Ioфыгоххери
къыгъэнэфагъэх:

— Адыгейим, Къэбэртэе-Бэль-
къарым, Къэрэцце-Щэрджэсэм,
Краснодар, Шхъащэфыж, хы
Шуціэ Iушо шапсыгъэхэм
ашыщэу тхагъэхэм мыгъэ къа-
гоуцуагъэх Iэкъыбым щыпсэурэ
тильэпкъэгъуххери. Онлайн шык-
ікэм фэдэ амал къититыгъ.
Германием, Тыркуем, Иордани-
ем, Сирием ашыпсэухэрэм
адыгэ диктантыйм къыддатхыгъ.
Япчагъэкіэ нэбгыре 50 мэхъух,
ахэм ашыщэу 18-р Дюздже
университетым истудентых.
Пчагъэм зэрэххэшагъэм лъэ-

шэу тигъэгушуагъ, ау улъэ-
клюжын Ioфшэнэр мызэгъэгум
къэзгъэхыльгээ лъэнъыкъоххэри
къыххэкъыгъэх: электроннэ по-
чтэкіэ къэзгъэхыльгъэхэм ашыщ
зырызхэм яIoфшагъэхэр къы-
зэуулыгъэххэп, гумкыжххэу
телефонымкі, почтэмкі а зыр
къытфэзгъэхыльгъэхэр къахэкъы-
гъэх, Ioфшагъэхэм сурэтэу
атрахыгъэхэм язытет зэрэдэй-
гъэм къыххэкъеу, улъэкігъуа-
ххери къахэфагъэх. Фэдэ улъэ-
кіун шыкікээм, Ioфшагъэх
пчагъэх бэу, тэри апэрэу
тарихыылагъ. Ахэм зэфхэхы-
съжъэу афэтшыщхэр джыри
тапэкіэ щыл Ioфшэнхэм ашыщ.

— Анахэ зэфхэхыссыжъ-
шъхъаIэу мыгъэрэ дик-

тантыйм шыгъэ-
шыгъэр сид фэдэ?

— Диктантыйр зытхыххэрээр тлоу
гощгъэнхэ фае — бзэр зыуултэй
зыгъэфедэхэрэмэрэ бзэр зээз-
гъашшхэрэмэрэ. А купитум
яхыльягъэкіэ диктант зэфш-
хъафхэр ягъэтхыгъэнхэ фае.
Джыддээм оффлайн ыкчи онлайн
шыкікээм аттэу тхагъэхэм къэ-
лэеджаклоххери, студентххери,
ныбжь зиіххери, бзэр рулахъэ-
ххери, рымылажххэрэри, зэ-
зыгъэшшхэрэ къодьеххери зэ-
гъусххэу зэдэххагъэх. Ау щытми,
«Адыгэ диктантыйм» культурнэ-
ефэджэн, гъесэнгъэ мэхъэнэ
ин зиіе Ioфхъабзэр щыт, ар
пстэуми апэ итэгъэуцо!

ТЭУ Замир.

КІЭЛЭЦЦЫКЛУХЭМРЭ ЗИХЭХЬОГҮХЭМРЭ КҮЭУХЬУМЭГЬЭНХЭУ...

УФ-м и Президентэу Владимир Путиныр һофтхабзэу «Мы вместе» зыфиорэм хэлажьэхэрэм заіокіем кіэлэццыклюхэмрэ зихэхьогүхэмрэ щынагьюхэм ашыухьумэгъэнхэр пшъэриль шхъялэхэм зэраашыщыр кыкыгъетхыгъ.

Интернет нэклубъюхэр агъэ-
федэхээ зихэхьогүхэм алэ
зытырашэежыным, заукыжы-
ным фэзгъечфыхэрэм пхашэу

ягугъу кышыигъ, «циф тепльаджэхэм

нам фагъечф зыхыкіе бэ-
лахых, зерагафээ сабийхэр
зэрэзекштхэр кыафауатэ, ау
полицье альысэу зашхъа-
шыхъэкіе, нэмыкшыпкъэ
къехъух. Аш фэдэхэр угу
ямыгъю ппиртъжынх фас.
Ахэм етлани ашкэ ахъшэ кыа-
гъахъ. Ар афэтыдэ хунен
щытэп, — кыауагъ Владимир
Путиним пхашэу.

— А цыф тепльаджэхэм
интернет нэклубъюм арысхэу
пшъашъэжыые цыкыр е шъэ-

ожывер унашхъэм къепкіхы-
ным фагъечф зыхыкіе бэ-
лахых, зерагафээ сабийхэр
зэрэзекштхэр кыафауатэ, ау
полицье альысэу зашхъа-
шыхъэкіе, нэмыкшыпкъэ
къехъух. Аш фэдэхэр угу
ямыгъю ппиртъжынх фас.
Ахэм етлани ашкэ ахъшэ кыа-
гъахъ. Ар афэтыдэ хунен
щытэп, — кыауагъ Владимир
Путиним пхашэу.

Хэгъэум инеушырэ мафкээ
а зэпстэумэ щынагью кызызра-
тырэр, ныбжыкіхэм ящызэни-
гъе анах чыпіе ин щызыубы-
тын фаер кыхамыхышынуур
зэрэхъамыкагъор, аш нахыж-
хэм ямысагъэ зэрэхэлъир
зэкіеми кыидгурыон фаеу
зэрэштыр Президентым кы-
хигъещыгъ.

Джащ фэдэу УФ-м и Прези-
дент хэгъэгу клоц һофхэмкэ
Министерствэм иколлегие
изэхэсигъо зыхэлажьэми, по-
литикэм щыльыклатээ зышто-
игъохэм е мылъкум лъы-
банхэхэрэм ашыщыбхэм кіэлэ-
ццыклюхэр зерагафедэхэрэм
ипчагъе нахыбэ зэрэхуугъэм
анаэ тырагицэдзагъ.

— Тихэгъэгүкэ тисабийхэр
анах лъапіэхэшь, аш фэдэ
зышшэхэрэм афэтыдэ ху-
щтэп, — кыкыгъетхыгъ къэ-
ралыгъом ипащэ.

МВД-м ыкы нэмыкшыпкъэ
хэбзэ-
ухумэко куулыкъухэм яло-
фышшэхэм интернет нэклубъю-
хэр нахыбэрэ ауплэкунхэу,
кіэлэццыклюхэмрэ зихэхьогу-
хэмрэ бзэджешшагъхэр зэрэ-
ханхэм фэзшэхэрэм якычэ-
гъэшын нах гээлэшшагъе һоф-
дашэнэу, шахъхэм адимыштэу
урамхэм ашызэхашэрэ һофхы-
бзэхэм ахэлжээнхэу къяджэ-
хэрэм хэбзэгъэуцугъэм диштэу
пшэдэкыж арагъэхынэу
къафигъэптигъ.

«ЭкоЦентрэм» къеты

Тафэрэз

Гъэтхапэм и 19-м кли-
ентым и Дунэе мафэ ха-
гъэунэфыкыгъ. «Эко-
Центрэм» аш хэлэ-
жыагъ, мы мафэм оффис-
хэм къяолагъэхэм аф-
гушуагъэх, шахъаф-
тынхэр аратыгъэх.

Шхольыр операторым
цифуу һоф зыдишшэхэрэм зэкі-
еми афэрэзэй «тхашуугъэпсэу»
арело. Ахэм зэпхыныгъеу кыд-
дырягъиэм ишуагъэкіе фэо-
фашшэхэм ягъэцэкіэн нахышуу
тшын тлэекыгъ. Тыкъэзыу-
цухъэрэ дунаим, чыопсым
икъэгъэнэжын зынааэ атетхэм
зэкіеми тирэзэнэгъэ афитэто-
тыкы, — кыуагъ «ЭкоЦен-
трем» и Адыгэ шхольыр күтамэ
ипащэу Алыбэрд Налбый.

Республикэм щыпсоу нэб-
гырэ мин 460-м ехүмэ хэкын

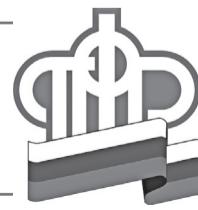
идэшынкіе фэо-фашшэхэр шхо-
льыр операторым афегъэцакіх.
Мафэ къес нэбгыри 100 фэ-
дизмэ менеджерхэм закынфа-
гъазэ. Ахэм упчэ зэфэшхъаф-
хэр къатых, гумэкыгъохэр ялх.

Зэкіеми джэуал аратыгъы,
зищыкагъэм деэх.
**ООО-у «ЭкоЦентр» зы-
фиорэм и Адыгэ шхольыр
күтамэ ипресс-къулыкъу.**

Пенсиехэмкіэ фондым къеты

Цыфхэр ригъэблэгъагъэх

УФ-м Пенсиехэмкіэ ифонд и Күтамэу АР-м щылэм
ипащэу Мэшліэкъо Хьамидэ блэкыгъэ тхьамафэм
Мыекъопэ районым щылэу цыфхэр ригъэблэгъагъэх.

Пенсиехэм, кіэлэццыклюхэм апае ахъшэ тыхамэ ягъэнэфэн, ахэр кызызерахэхъащхэр, һофш-
лэм кыкыкырхъэхэм япенсиехэм якіэлъитыкырхъин анахьэу цыфхэр зыгъэгумэкыщтыгъэхэр.
Зэкіе къеклонгъэхэм яупчэхэм яджуаупхэр агъотыгъэх, зищыкагъэм ишпилэгъу ратыгъ.

Күтамэм ипащэ кыкыкырхъин өгъэблэгъэгъур мэлхильфэгъум и 15-м Красногвардейскэ
районым щызехищэт.

УФ-м Пенсиехэмкіэ ифонд и Күтамэу АР-м щылэм ипресс-къулыкъу.

«Россети Кубань» къеты

Псэолъи 138-рэ

2021-рэ ильэсым тызыхэхъагъэм
кышшэгъэжьагъэу Адыгейим имэкүмэш
хызмэт епхыгъеу псэолъи 138-мэ «Россети
Кубань» зыфиорэм электроэнергиер
арищэлгагъ. Пстэумкіи зэхэтэу ар
мегаватти 8,1-рэ мэхъу.

Электричествэр зэрэтигъэхэм ашыщых Джэджэ районымкіэ
щэм хэшшыкыгъе гъомылапхъэхэр кыидэзэгъэкырэ заводитур,
Адыгэкаалэкіэ лэжьыгъе йыгыпэр, Красногвардейскэ, Коц-
хъэблэ ыкы Шэуджэн районхэм ямекүмэш хызмэтшапіэхэр,
унахъохэм яшагу хызмэтхэр.

Республиком имэкүмэш комплекс лъашэу зеушшомбгуу,
арыш, инфраструктури хэхъоныгъэхэр егъэшшыгъэнхэу ищы-
кагъ. Хызмэтшапіэхэм электроэнергии пае лъэу тхыль
кызыатыкіе, охтэ кіэкын ар афигъэпсынм компаниер
фэхъязыр эзэйт. Электричествэр зищыкагъэхэм икъоу алэки-
гъэхъаным пае республиком иэллектросетьхэм заригъэушшом-
бгүүншь, куачагъе ялэм джыри мегавольт-ампери 195-рэ
2023-рэ ильэсым нэс хигъэхъонуу гухэль ил.

Мары мы тызыхэт 2021-м подстанциеу «Адыгейская» зы-
фиорэм киловатти 110-кіэ, «Кужорскэм» киловатт 35-кіэ
акуачагъе нахыбэ ышынэу ыгъэнэфагъ. Къэклошт 2022-рэ
ильэсым «Черемушки», «Северная», «Инэм», «Комбизавод»,
«Тульская», «Садовая» зыфиорэм подстанциехэр агъэлжы-
щтых.

Шыгу къэдгъэкыжын, 2018 — 2020-рэ ильэсхэм респуб-
ликэм иэллектросетьхэм язгъэушшомбгүун сомэ миллиардым
ехуу «Россети Кубань» пэуигъэхъагъ. «Счетчик һүшэу» мин
45,6-рэ зэгъэуцум, чэнагъэу ышырэр киловатт миллионы
103-кіэ нах маклэ хуугъэ. Ар ахъшкіе къэплытэмэ, сомэ
миллион 370-рэ фэдиз мэхъу.

(Тикорр.).

ІэзапІэр цІыкІуми, ишІуагъЭ ины

Мыекъопэ районым ит псэуплэу Краснооктябрьскэм дэт йэзаплэм, врач шъхьалер ахэтэү, нэбгырэ 17-у щилажьэхэрээр зэклэмки нэбгырэ минипшл зыдэс псэуплэ зэфэшьхяафхэу поселкэм кьеgэтысэкыгъэхэм япсауныгъэ изытеткэл йэпылэгту афэхьүх.

Врач шъхъаіэу Дмитрий Волковым илофышІэхэм, ахэм янахъыбер бзылтығыгъех, япшъэрлыкъэр икъюу зерагъэцкішъухарар хегъаунадыкы

мағэм узыр кызыелгъэхэр нэбгырэ 90-м къехъоу кызыщыхагъэштыгъэ уахътэм, 1әзаплэм иврач шъхъалэрэ медсестрау Анина Потеряевамз нынэл

струя Анна Потерявамъ нынѣ
лоф зышѣу мыш къычылэнэжкы-
гъагъэр. Пльыр-стырыр къызы-
къехъагъэхэм адэжы клощтыгъэх,
амбулаториум къекlopъэрэ сымад-
жкхеми ялазещтыгъэх. А уахъ-
тэр зэккемэ анах хыльтагъэу
Дмитрий Волковым хегъэунэфы-
кы:

— Коронавирусым цыифхэр
льшэу гумеккыгъо хидзагъэх.
Унэгъо псахэр зыщысымэ-
джаагъэхэри ахэт. Ильесир зы-
туублагъэм щегъэжъагъэу нэб-
гыре 300-м къехъу ковидкъэ
сымаджэхэу къытихылгагъ. Джы,
мээзан щуублагъэу, къыкчи-
нэу ригъэжъагъ. Чэзыур пчъэм
нэсэу маффхэр къыхэккыщты-
гъэх. Джы маффаньком нэбгыра

зытүш къакломи ары ныләп.
Вакцинациер тыублагай эз
шоиғындыгъе зиләхэм афэтэшлы. Ащ фәдәхэм япчыагъе
нәбгырә 200-м къехуыгъ. При-
вивкәр зыфэтшыгъе пистуми
язытет даргы. Зыгарым ыңғалы-

ч шъхъаlэр ахэтэу,
зэфэшьхъафхэу

мэkыихэу къытэолlажьыгъэхэл.

Врач шъхъаlэм гушиlажьу тифэхъуфэ кабинетым нэбгырэ пчагъэ къычlажьагь: зыр справкэм къыкlелтэйу, адрэм уzym икъыхэгъэщын тегъэпсыхъагъэу врачым зеригъялорэр къэзы-ушыхъатырэ тхъапэ ишыкlагъ, ыпкlэ хэмийльэу уцхэр ковид сымаджэм фэзыщэщтым адресыр фитхыгъ. А зэпстэум врачым ынаlэ атетэу икабинет щызблэккых, инэппльэгъу зыпари аукъодыре блэккыреп.

Ильяс 18-рэд дээм враачеү зэрэхтэйгээр гуащэрэп. Дмитрий Волковым Куйбышев дээм-медицинэ институтыр къышиухыг, нэүжүм фэдэ академиу Ленинград дэтым щеджагь. Авшэрээ команднэ составыим хэтэу ильяс пчагъяра Кишинев шылжээгээ.

пищечным фэхъязырэу зэрэштыр иншэнэ шъхьаэхэу ельти тэх. Ежь Дмитрий Волковыр болгар цыиф лъэпкыым щыщ, Одесскэ хэкум къыщыхууг. Мьеекуапэ дэс ишъэогь горэм дэжь зэ къызэклом, къэлэ рэхьат зэкүжьыр ыкки ащ къыголь псэуплэхэр ыгу рихыгъэх. Бэ темышлэу унагьори къыщэжьи, Краснооктябрьскэр псэуплэклэ хахыгь. Ар 2002-рэ ильэсыр арыгъэ. Мьеекъопэ районым исымэджэш шъхьаэу Тульскэм дэтым мазэрэ lof ѿшилаагьэу, нэужым Краснооктябрьскэ Iезаплэм иврач шъхьаэ ашыгь. Къыкылэльыкыгьэ ильэс пшыклюим Дмитрий Волковыр ипащэу хэхьоньгъэхэу Iезаплэм ышыгъэхэм яшыагъэклэ медицинэм ильэнькю зэфэшхъяфхэмкэ lof ашэшь:

— Тэ Тульскэм дэт сымэджэшым тепхыгъэу тэлажьэ. Ащ иврач шъхьаэу Алла Чернышовам ынаэ къыттет. Терапевт пчагъэу тызэрэлажьэрэм имызакьоу, цэ Iезаплэ, процедурнэр, мэфэ стационарыр Iезаплэм хэтих, къэлэцькүхэм ялтырэ врачым кабинет шъхьаф илэу мэлажьэ. Гумэкыгьо шъхьаэмэ ащищыр гъэцкэлжын lof-шлэнхэр амбулаторием зэрицыклагъэхэр ары. Медицинэ лэжьаплэм игъэкотыгьэ гъэцкэлжынхэр афэшыгъэньр къыздыхэлтийэ къэральгьо программэу 2025-рэ ильэсийм агъэцкэлжтийм тызэрэхагъэуцаагьэр къыталаагь. Ар чыжьяломи, тэ къызэрэлттэфэрэм фэдэу тылэжьэшт. Къытшыгутырэ цыифхэм япсауныгьэ икъяаувхимэн тылтыгъэшт.

Ялоф фэшьыпкъэхэу медицинэм илофшишэхэу районхэм, цыиф псэүпли цыкликхэм аышылажьэхэрэм ялофшиэн къэмийтагьорэми, ахэми къэралтыгъом, цыиф лъяпкъым апашихъэ яишшэрыльхэр щагъяцаклэх. Ялофшиэн къэзгъэпсынкцэшт, нахьышузышишт шапхъэхэм анэссынэу шэргүйых.

ТЭУ Замир.

Тызфэсакъыжьмэ, зыщтыухъумэн тльэкъышт

Жъэгъязым пэуцужыгъэнимкэ Адыгэ республикэ клиническе диспансерым зэхицгээ юфтьхабзэ «Белая ромашка» зыфиорэр тыгъуасэ Ленинным ыцэ зыхырэ гупчэм щыкыуагь. Мыеекъуапэ щыпсэухэрэм ыкын къеблэгъагъэхэм ыпкэ хэммыльэу флюографие ашын амал ялагь.

— Непэр юфтьхъабзэм пышъерьль шхъялу илэр жъэгъэузым икъихгээшынкэ флюорографие улъэкүнүр амалыштоу зэрэштыр ягъешэгъэнүары. Джаш фэдэу мы узым гумэкьтвоу кыздихын ылъэкыщтыр цыфхэм альыдгээсныним, япсауныгъэ изытет нахь льыпплэнхэм тынал тет, — кылиагж жъэгъэузым пэуцужжыгъэнимкэ

Адыгэ республикэ клиническэ диспансерым иврач шъхьаэу Мамый Нурбый

Адыгэ республике клиническэ диспансерым илофышIэхэм къызэралау-
гъэмкIэ, ильэс къэс къыфхэм флюорографие ашын фае. Хэти зыщыпсүрэул
чыпIэм епхыгъэ поликлиникэм, район сымэджэшым, жъэгъэузым пэуцужы-
гъэнимкIэ диспансерым ар ашикун
ыльэкIынт.

Узыр хэмүүжжыныхъээз кыххэбгэш-
мэ, нахь гъэххүжжыгьошу мэхъу. Мыш-
фэдээ тофтхабзэхэм яштуагъякэл цыифхэм
агу къагъякыжы япсаунгыгэ льыпплэн-
хэу, нахь зыфсакъяжжынхэу.

ІШЬЫНЭ Сусан.

Сурэтыр Іешъынэ Аслъан тырихыгъ.

Адыгейим хэгъэгу кІоцI ЙофхэмкIэ и Министерствэ къеты

Нахь псынкIэу зэрэбгъэпсыштыр

Іекыбым клон гухэль зиэ цыфхэм ящыкIэгъэ паспортыр агъэпсынүм фешI АР-м и МВД кощын йофхэмкIэ и ГъэорышапIэ зыкыфагъэзэн альэкыщт.

Мыш икулыхуашIехэм шугу къагъэкыжы, іекыб къэралыгъом шуклонеу шуфаем, ищыкIэгъэ тхья-пэхэр игъом жууэхъазырынхэ, паспортыр ипалье зеримыкыгъем шульыпльэн фае.

Полицием иофишишIехэм зэральытэрэмкIэ, анахь псынкIэу мыр зэрэбгъэпсын плъэкыштыр электроннэ шыкIэр ары. Аш пае къэралыгъо ыкIи муниципальнэ фэо-фашIехэм я ЗыкI порталэу «gosuslugi.ru» зифилорэм шууихъаныш, къулыху тхыгъэкIэ зыфжъуэзэн амал шуюи.

Мыш фэдэ шыкIэм шогъэшхо пыль, сида помэ цыфыр иунэ имыкIэу тхыапэхэр егъэхъазырых, джащ фэдэу фэо-фашIэм пэуухьашт ахъщэр процент 30-кэ нахь макI.

Паспортыр игъэхъазырынкIэ упчIэ зиэхэр Мыекуапэ иурамэу Калининым ыцIэ зыхырэм иунэу N 210 «В» къеклонлэнхэ альэкыщт, телефонхэр: (8772) 52-10-98, 52-31-34.

УплъэкIунхэр маклох

Зыныбжь имыкыгъэхэм, ныбжыкIэхэм наркотикхэр амыгъэфедэнхэм, ахэр бзэджашIагъэхэм ахэшагъэхэм мыхуунүм афытегъэпсыхъэгъэ пэшю-рыгъэш юфтхабзэхэр республикэм ихэбзэхъумэко къулыху хэм зэхаштэх.

Мы мафхэм аш фэдэ къэбарэу къаалекIехъагъэр аупльэклузэ, Мыекуапэ дэт шхапIэ горэм щизэрэг-твоигъэхэ ныбжыкIэхэм наркотик зыхэль пкыгъохэр альэфедэхэу къахагъэшыгъ.

Полицейскэхэм псэуальэр къизалыхуум, капсулхэр къагъотыгъэх. Эксперт-криминалистхэм зэрагъэу-нэфыгъэмкIэ, ахэр психотропнэ нэшанэ зиэ пкыгъохэу «Лирика» ыкIи «Габапентин».

ШхапIэм чэсигъэ нэбгыри 6-р аупльэклунхэу медицинэ учреждением ашагъэх. Зэфэхысыжхэм къизэрэгъэльэгъуагъэмкIэ, нэбгыри 3-мэ наркотик зыхэль пкыгъогъ альэфедаг.

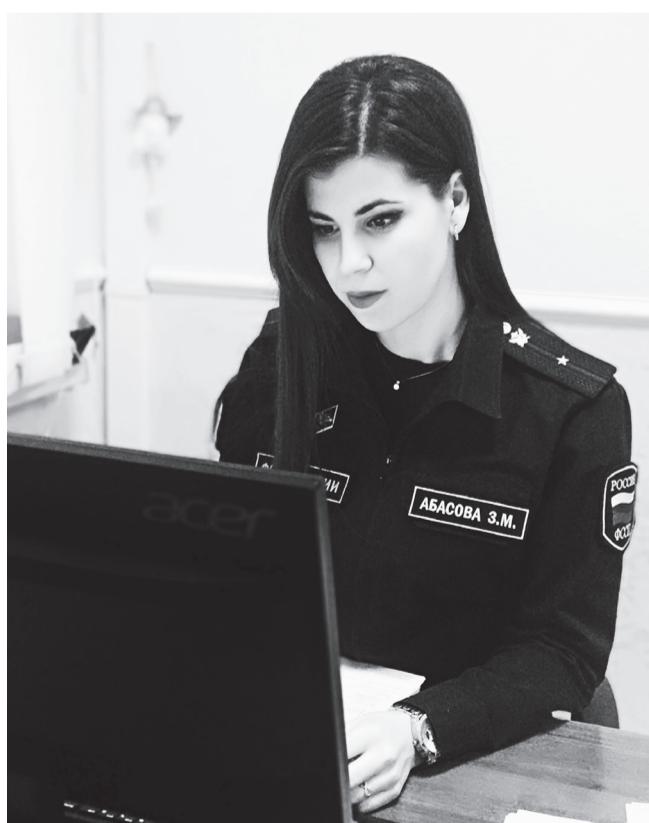
Джы мыхэм административнэ пшъэдэкырж ара-гъэхьышт, юфын изэхэфын епхыгъэу уплъэкIунхэр рагъеклох.

Хыкум приставхэм якъэбархэр

Бзыльфыгъэр агъэпшынагъ

Мыекуапэ щыпсэурэ бзыльфыгъэм гъогурыкыоним ишапхъэхэр пчагъэрэ зериукъуагъэхэм къихекIыкIэ тазырхэр къитыральхъагъэх.

Ау ахэр ежь-ежырэу къыпщынхын зильэкыщт палъэм шокIыгъ ыкIи къизэкигъеклохын фэе ахъщеми хэхъуагъ.

Административнэ хэбзэукононгъэм епхыгъэ унашюо щыэм къыпкырыкIызэ хыкум приставхэм я Мыекъопэ къэлэ отдел икулыхуашI юф къизэуи-

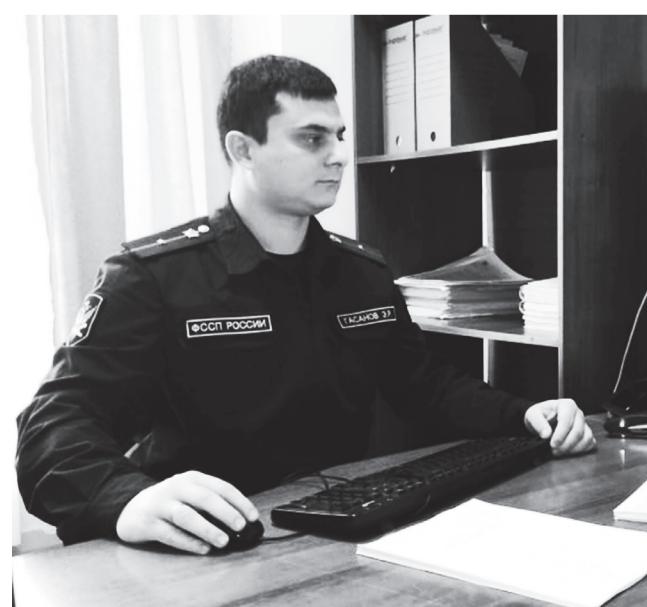
хыгъ. Бзыльфыгъэр а къэбарым щигъэгъозагъ, чыфэр игъом къизимытыжкIэ къыкIэлтикыон ылъэкыштри гуригъэуагъ. Хыкумым иунашюкIэ гъогурыкыоныр щынэгъончъэнимкIэ Къэралыгъо автоинспекцием къытырильхъэгъэ тазыр 70-мэ атефэрэ сомэ мини 120-рэ бзыльфыгъэм къыпщынхын фэгъ.

Бзыльфыгъэм автотранспортиту тетхажэу хыкум приставым ыгъэунэфыгъ ыкIи ахэр ыгъэфедэнхэ фимитэу унашюо ышыгъ.

Бзыльфыгъэм къитефэрэд игъом зеримыгъэцэктэгъэм къихекIыкIэ чыфэрэ тельтигъэм сомэ мин 35-рэ фэдиз хэхъуагъ. Аш ылж ары нылэп ахъщэр къызызэкигъеклохыгъэр.

Зэнэкъохум иапэрэ едзыгъу

Урысые зэнэкъохум «Юный право-защитник» зифилорэм иапэрэ едзыгъо изэфэхысыжхэр ышыгъэх хыкум приставхэм я федеральне къулыху АдыгейимкIэ и ГъэорышапIэ.

НыбжыкIэхэм яхэгъэгу шу альэгъо пгүйэнхэр, ящыненгъэ гьогу щагъэфедэшт сэнххатыр къыхахынамкIэ лэпьиэгъу афхууэгъэнэр — джары юфтхабзэм пшъэрэль шхыалеу илэр.

Мы ильэсэн зэхашэгъэ зэнэкъохум къэралыгъо къулыхуашIехэм ыкIи ГъэорышапIэм лутхэм ясабийхэр хэлжэхъагъэх. Ахэм аныбжь ильэс 11-м щегъэжагъэ 18-м насы.

Теклоныгъэр къидээзыхыгъэхэр Бэла ыкIи Аслан Рзаевхэр ары.

Мыхэм юофшагъэхэр Урысые зэнэкъохум изэхэшшэкло комитет фагъэхыгъэх.

Сабийхэм якъэухуумэн и Мафэ ехууллэу теклоныгъэр ыкIи хагъэунэфыкIырэ чыпIэхэр къидээзыхыгъэхэм афэгушоштых, дипломхэр афагъэшшоштых.

ИзекIуакIэ зэрэмьтэрэзыр гуригъэIуагъ

Джэджэ районым щыпсэурэ хуульфыгъэм банкым къыихыгъэ чыфэр игъом римитыжкIэу хэтыгъ. Ау фээтэрым ишэфын-щэжэйн фэо-фашIэ игъэцэктэн иягъэ къемыкынам фэшI ахъщэр зэкигъеклохын фаеу хуульфыгъэм банкым сомэ мин 200 ритыжын фэгъ.

Хыкум приставым къизэуихыгъэ юфым зеритыжемкIэ, хуульфыгъэм банкым сомэ мин 200 ритыжын фэгъ. ИзекlyakIэ зэрэмьтэрэзыр, хэбзэгъэуцугъэм диштэу агъэпшынэн зэралъэкыщтэр аш гурагъэуагъ. Хуульфыгъэм фэтэр зэрилэр хыкум приставым ыгъэунэфыгъ ыкIи ар ышэн зэрэфимытэмкIэ унашюо ышыгъ.

Аш ылж бэ тыримыгъашIэу хуульфыгъэм ичыфэр къыпщынхыгъ, ашкIэ юфыр зэфэшшыжыгъэ хуульфыгъэм бэ.

Хыкум приставхэм я федеральне къулыху АдыгейимкIэ и ГъэорышапIэ ипресс-къулыху

НэкIубгъор зыгъэхъазырыгъэр ТХАРКЬОХЬО Адам.

Бзыльфыгъэ лъихъужъир — адыгэм ыпхъу

Мы къэс!отэшт тхыдэр зыщи|эр ильэшишьэ фэдиз хъугъэ, ар зэрэгъеш|эгъоным кыхэк|эу тэри къыднэссыжыгъ.

Хы Шуцә یушъом километрэ 40-кә пәчәйжъеу Хъатрамтыку ўысыгыгь. Хабзэр зызэхъокым, Суворово-Черкесскәкә еджакъягъэх. Ащ щыпсөүщтигь нэтынхъое лъэпкыыр. 1924-рэ илъэсүм Адыгеим зыкъызагъээзжым, ялъэпкъ ыцә къагъэнэжыгь, ар къуаджэу Нэтынхъуай. Кавказым ис лъэпкъ шахоу, лыгъышхозыхъэлхъеу, дахэхэу зэрэштыгъэхэр путешественникмэ къатхыгъе тхылтмэ бэрэ уащылока. Къуаджәм дасхам яна-

Хъаджхъан ильес хъульеу унамъ зисыр ягъунэгъу къутырэу нэмьц хъаблэм тет тучаным къогъагъэ. Икъесе хъэ цыкълоу Мышьыд игъусеу къэкъожызызэ, чыюпсым идэхагъэ рыгушхоу, джабгуумкэ натрыф шхъонтэ хъасэу уальэрэм, сэмэгумкэ уц шхъонтэ шъофым ит шыхэм ахапльэштыгъ. Натрыф шъоф гъунэм гырз, щэу макъэ къихэлукъэу зэхихыгъ. Хъаджхъан къызатеуцуагъ, дэуагъэ. Макъэр къызщыгъэ лъэныкъомкэ Мышьыд зингэлъати, натрыф шъофым хэльэдагъ. Хъэр мэхъакъу. Аш ыуж итэу Хъаджхъан хэхъагъ. Лъэбэкъу заулэ ышыгъэу, бзыльфыгъэу щэурэм жэхэхъагъ. Хъэм зэпимыгъэоу бзыльфыгъэр къычыхъэштыгъ, етланэ ынатлэ ебзэигъ. Бзыльфыгъэр зэрэгзажъорэм

фэдэу хэе цыкыури гузажьо-
щтыгъэ. Бзыльфыгъэ зэпкъа-
джэм сабыир кыыфэхүнэу щыт,
зэрэгүйэрэм кыыхкэлэу уцы
кьашхью зыхэлтыри кыырит-
хыгъ, куучиэ зыфырикъужырэп,
гъэретэу илэр макэ. Хадж-
хан кыыдеэнэу бзыльфыгъэр
кьельгэуугъ, ау ар аш фэдэ
рихыылгагъэп, ришэштыр ымы-
шэу щытыгъ. Аш нэс бзыль-
фыгъэ зэпкъаджэр мэхыгъэ.
Хаджхан ыыгъ яалмэкъым
дэль псы бэшэрэбүр кыидихи,
аш ынэгу ытъекыгъ, псы тэлкүү
ригъэштуагъ. Гъогогу заулэрэ
бзыльфыгъэр мэхыгъэ. Хадж-
хан кыыриуагъэр ыгъэцакээзэ

Мэккэ-маклэу шым ekololgag,
І ёшифагъ, ылэдакэ чээль іашур
шым ыжэ дильхьагъ. Дахэу
дэгүшүйээ шым лъахъэр кыы-
тирихи ешэсигъ. Бзыур зэрэ-
быырэм фэдэу та��ырь зытү-
кэ Мышыыд кыыклемыхъэу на-
трыиф шъофым къесэжыгъ.
Бзыльфыгъэм riуагъ:

— Шым утезгъэтысхьани
шъуадэжь усщэжыщ.

— Сэ зыки шым сыйтесы-
гээп, сыйщэштэ, — ыуагъ бзы-
льфыгъэм.

— Пльякъохэр зыбгъу пшы-
ни, уанэм утетысхьашт. Спшъэ
къэуубытыщ, сэ сабыир сый-
гыщт.

Натрыф шъофым мэкэ-маклэу
къыхэкъыжыгъэх. Гъоуг напцэм
готхэу мыгулэхэу ежъэжыгъэх.
«Тэдэ тыклощ?» — еупчыгъэх
Хъаджхъан. «Абдзэххъаблэм
сыыш», — къыриложыгъэх
бзыльфыгъэм.

Янун къызэссыжыхэм, щагум дэт кілэ ныбжыкіләм бзыль-фыгъэр шым зэрэtesыр къылъгъут. Унагью бзыльфыгъэр зинисэр кыпэгъокыгъ. Ар унэм ралъесагь, Хъаджхъан сабыир зэрийгъэу ахэм адихъагь. Нэужым, ар унэм къикъыжынэу зежъэм, къыралыагь: «Непэ щегъэжьагьэу Iахыыл тызэфхэгъут. Сабыеу къэхъугъэм Хъаджхъан фэтэусы». Хъаджхъан щагум дэт кіләм екulyапли, шыр шьофым ыфыжынышь ылъэхъэжынэу риүагь. Кіләм ар ыгъязацагь

Хъаджхъан ихъишъэ ащ къышыуцурэп

Мы бзыльфыгъэм ишхъэ-
гъусэ тучан ин илагъ. Аш фэдэ-
тучанхэр чылэми дэтыгъэх.
Портым кылыгащэрэ товархэр-
ахэм ачлэлтыгъэх. Кыямэфэ
товархэу Краснодар ышэцхэр-
ыгъэхъазырхи Хъасан дэкыгъ.
Гүнэгъу къутырым къиыхи,
чэцьым бзэджашэхэр аш кье-
клигъэх. Мышынд үшум хыакъу-
макъэ зэрэмтэрэзыр Хъадж-
хъан кыгурьуу къэтэджыгъ.
Шхъантгупчъэм зеплъым, ты-
гъуаклохэр тучаным кызэрэ-
хъягъэхэр ылъегъугъ. Хъадж-
хъан кэрахъор кышти, шхъант-
гупчъэр үүихи, тыгъуакломэ-
ящерыуагъ. Тучан къогъум
зызыкъудзэм, а лъэнкъом
щылэ шхъантгупчъэр үүихи
етлани алтыуагъ. Джаш фэ-

егупшысәхи, Бәгымә янысәу Хаджхан алоғыр зәшүихинә альтыатын. Алоғыр зытетырзы-
радом, Хаджхан къариуағы: «Чыләм дәс цыфхәр сә къэз-
гъэнәжын съэкыщтә, ащ
уегупшысәжынә щытәп, ишы-
кылағымә спсә афәзгъәтільын».

Дзэр къызэрэклюр запашем, бзыльфыгъэ лъэгупхъэр адигэ шъуашэм шалыр къеубгъо-хыгъэу, щыгъу-пластэр ылэгу итэу хъульфыгъитумэ азыфагу иуцуагь. Дзэколхэм ар за-льэгъум, нэмэгдэг гъогум техъа-жыгъяж. Джащ фэдэу Хъагъу-пэ Торпалыимэ Хъаджхъанэрэ чылэр лсаоч къагъэнэжыгъ.

Хъяратмыку дэтигь ильеси
4 класснэ училищэ. Хъаджхъан
ишхъэгүсэ ар кызыеухым, ежь
иэнатэкіл юф ышлач. Ар лъэ-
хъэнэ къинигъ. Лажын хъакын
зимылэ цыифхэр Сыбыр ращи-
хэти хъапсын Чадзэштыгъэх.
Ахэм Хъасаны ахэфэнэу хъугье.
Хъаджхъан ишхъэгүсэ лажьэ
зэrimылээр зэришлэрэм федэу,
цыифхары Хъасан гочижагъах.

Цыфхэри Хъасан гоуцаагъэх.
Икілрыкіэу хъыкумым илоф
ригъэлжъки, Хъасанэ лажъэ
зэrimылэр къэзыушыхъатырэ
тхылтыр Хъаджхъан къыраты-
жыгъ. Сыбыр а тхылтыр ри-
гъэхъымэ нэмъснынм щытта-
хьи, ежь ыхъынэу ыгу риубы-
тагъ. Ахъщэу илэр зэrimыкъу-
щтыр цыфмэ зашлэм, къызэ-
хальхи ратыгъ. Ар Хъаджхъан
Сыбыр клони къекложынэу

икъущыгъ, ау Хъасанэ къызи-
щэжынэу ахъщэр икъущты-
гъэп. Хъаджхъан йэрыдэ ма-
шинкэу илэр зыдишли, шэкл
бзыгъэхэри гъусэ фишыхи,
Цээмэз имэшлоку вокзал екло-
ллагъ. Къэлэшхо горэм зынэсүм
Хъаджхъан къики, вокзалим
члэтийсхы ыдигъэ джэнэ ыкчи
къэлэцыхы щыгъын заулэ шэ-
хэу Ѣщиагъэх. Джащ фэдэу
вокзал заулэмэ тоф ашишлэ-
ээ ахъщэр ригъэкъуѓ. Кавказ
икыгъэ Хъасанэ Сыбыр ичъылэ
къемыклоу, испауныгъэ зэшь-
къуагъэу, сымаджэу Хъаджхъан
нэсыгъ. Хъасанэ ишхъэгъусэ
зельэгъум, ыгу къылэтигъ, Сы-
быр къикихынэу щыгугъыжы-
щтыгъэп. Джащ тетэу ишхъэ-
гъусэ Хъаджхъан къышэжыгъ.
Краснодар къызынэсүжхэм,
ялахъылэу дэсхэр къадеэхи,
врачхэр къирағъэлэзагъэх, Хъа-
санэ хүүжныгъ

Бзылъфыгъэ лыхъужъэу
Хъаджхъан фэдэ непэ тиньб-
жыкIэхэм къахэкынба?

Мы кээсэлтэгээ тхыдэр сэ
стхыгье тхылзэй «Трижды рож-
денный» зыфиорэм (2019-рэ
ильэс) дэт.

ХЬАХЪУРЭТЭ Светлан.
къу. Нэтыхъуай.

Адыгэ тхакІохэу гъэтхапэм къэхъугъэхэр

УсакІо, журналист, политрук

Андырхьое Хүусен ильэс 21-рэ зэклэмки кыгъэшлагъэр, ау охтэ кэкл маклэм ащ ицыфыгъэ нэхьои, иакыл-гульыти, ишлэнгъэ дахи, илгыгъэ ини кышинуухьатынхэ ыльэкыг.

Адыгэ лэжкъеко унэгьо зэгурьо щапуగъэ Хүусен янэу Күтасэ ыкли ятэу Борэжь плуньгъэ дахэ яльфыгъэхэм зэфэдэу арагъээтыгъ. Хүусенэ кызыыхуугъэр гээтхапэм и 2-р 1920-рэ ильэсир ары, ёылаагъэмэ, ыныбжь ильэси 101-рэ хууцтыгъэ. Исабынгью-кэлэгъум кыщыкIедзагъэу Хүусен кьешлэкыгъэ цыифхэр икласэхэу, дунаир фэмыипльэклэу, адигэ тхыдэхэр, таурыхъхэр, пышсэхэр икласэу, адигэ гүшүйэм ибаиньэ льыппльэу къэтэджыгъ. Къоджэ еджаплэм ия 4-рэ класс исырг иапэрэ усэ зетхым. «Щэхъурадж» зыфиорэр икIесэ дэдэ псыхьом итепльэ уанэу кыкликгъеуцу тхыгъягъэ. «Аштымыгъупшэжын», «Совет часовой» зыфилохэрэри аярэхэм ашыщих, ахэми, нэмьыкI усэ зытлыши Хъаткъо Ахымэд зяджэм, игью ылъыти, хэку гъээзтэу

«Колхоз быракъым» апэрү гъэтхапэм и 30-м 1935-рэ ильесым къышыхаутыгъаъжэх. 1935-рэ ильесым Іоныгъомазэм Адыгэ кіләеъгъеджэ техникумым Андырхое Хъусен чіэхъаъг. Ащ щызәхшәгъэ ли-тературнэ кружокым игуапэу хэлажъэ, етланэ пащэу агъенафэ. Тхаклохэм язэлүкіәу шэ-клохъум 1935-м щылағъэм хэлэ-жъаъг, къышыгушылағъ, а ильесым тхаклохэм яконференциеу Ростов-на-Дону щыкыуагъэм ильэс 15 зыныбжъ усэкло кіләлакіери хэлэжъаъг. Адыгэ ашуг-хэмрэ тхаклохэмрэ яапэрэ зэ-фэсэу щылағъами ар хэлэжъаъ, къышыгушылағъ. Ныбжыкілэгур а зэкэм нахь къаіэтыгъеу Хъусен матхэ, гъэзетми гъусэ-ныгъэ дырилэу статьяхэр етхых, къыхеутых. Кіләеъгъеджэ тех-никумыр къызеухым, 1938-рэ ильесым хэку гъэзетэу «Со-

циалистическая Адыгейская Администрация» Йо-шэнэр щыригъэжагъ, иныбжы-клавъ э емылтытыагъ, ипшъэ-рыльхэр чанэу зэшүеыхых, усехэр ыкчи щыэкіл-псэукіэм-ехыллагъэхэр бэу етхых, кын-хеутых. 1939-рэ ильэсүүм Ан-дышрхье Хъусен дзэм аацагъ. 1940-рэ ильэсүүм Сталинград дэт дзээ-политической училищим щеджагъ.

Хэгъэгу зэошхом иапэрэ ма-
фэхэм къащегъэжьагъэу по-
литрук ныбжкыкээр зэуаплэм
lyухъагъ ыкын снайпер движени-

ем кіещакло фэхъугъ. Шэкіогъу мазэм 1941-рэ ильесым зэош-
хо хыльзэху Украинэм щыкгуа-
гъэхэм ахзажьээ, Андырхъое
Хүсен лыгъэ хэлъэу фэхъигъэ.
Гъэтхапэм и 28-м 1942-рэ ильес-
сим гъэзетэу «Правдэм» къыт-
хыщтыгъ: «Никогда не сотрет-
ся память о подвиге доблест-
ного сына советского народа
младшего политрука Хусена
Андрюхаева, геройски погиб-
шего в неравном бою с немец-
кими захватчиками».

Мэшбэшэл Исхъякъ Лыыхъужьым ыцлэхэл усэхэр, поэмэхэр, рассказхэр, Жэнэ Кырымызэ документальныэ повестэү «Андырхьое Хъусен» зыфиорэр атхыгъэх, кино агааццуугь.

ЛлэужыкIэхэр патриотэү плутъянхэм фэлэжжээрэ клочлэ ин зэрахэлтыр кыыдальтыти, Хъусен иусэхэм Пшызэ комсомолым ишлүхъафтынэу Н. Островскэм ыцлэхэл щитыр 1970-рэ ильэсым поэтым (зыщымылэжж уж) кыы-фагъашошагь.

Хүусен хэгээгүм итхаклохэмжлээ агуулж «Советск Союзны и Лыжьуйж» зыфиорэ щигихүүцэр кынфагъэшшошаг. Адыгэль эпкын аш ишлэж лэшээгээ эгъэллап!э. Кызыщыхуугъэ мафэм ехуул!эу зыщеджэгъэ педучилищым, икъоджэ гупсэү Хякурынхъаблэ дэт музеимык!ыны зыщыфхыгъэ Украина нэм ит селоу Дьяковым щыфагъэу-цууль эсаугъэтым цыфыбэ ащи-зэблэк!ы, адигэ к!елэ ныбжын-к!еу, лэужхэр гутгунчъэу щы-иэнхэм пае зыпсэ зытыгъэм шхъаша фашы.

Адыгэ тхаклохэу Хъусен зы-
шлэштыгъэхэу, деджагъэу Жэнэ
Къырымызэ, нахыжъылоу Кэ-
стэнэ Дмитрие, Яхъулла Сэфэр
ыкылээ зэо лъэхъаным сабынъэ-
ми, заор псэкэ изышыкыгъэ

**МАМЫРЫКЪО
Нуриет.**

Адыгим исамбистхэм афэкІо

РЭЗЭНЫГЬЭ ТХЫЛЬ

2005-рэ ильэсүм кыщегъэжьагьэу Республике Калдемийн икъалэу Лахденпохья спорт обществэу «Динамэм» боевой самбэмкээ и Урысые зэнэкъокьу ильэс къэс щэкло. Урысые Федерациим и ФСБ игенерал-лейтенантэу Валентин Чуйкиным ыцлэкээ аар зэхашэ.

2020-рэ ильэсүм чьэпыг огъум и 17-м боевой самбэмкэ я 16-рэ Урысые зэнэкъокъумрэ грэпплингымкэ кэлэцкыг зэнэкъокъумрэ гъэхъагъэ хэлтээу мыш щыгыгаан.

Спорт ассоциациеу «Ныбжык» спорты клубэу «Витязь» зыфилоу Урысыем и ФСБ игенерал-лейтенантэу В. М. Чуйкиным ыңгээ зыхынэр ары ахэр зэхэзьщагъэр. Зэнэктокъум игенеральнэ спонсорэу мыкоммерческэ фондэу «Монолит» зыфиорэмрэ общественнэ-къералыгьо организацииеу «Физкультурэ спорт обществэу «Динамэм» Карелиемкэ ишьольыр къутамэрэ аашкэ яэпылэгъу къыфехъульгъэх.

Ильясыбэ хъугъэу Адыгейм
ихэшыпкыгъэ куп Карелием
щыкlorэ зэнэкъокъум чанэу
хэлажьэ, мыйзэу, мыйтоу текло-
ныгъэр ашт къышыдихэу хъугъэ.

Адыгейим испортсменхэу аш-фэдэ зэнэкъокъухэм ахэлэжьа-гъехэм Урысыем изэнэкъокъухэм призхэр ыужкіе къашахъяу къыхэкъыгъ. Абазэ Испльам, Мудрэнэ Казбек, Дышъэкі Резуан, Тхъаркъохъо Салым, Шыннахъо Аслъян Урысыем спортымкіе имастер хъугъэх. Абазэ Испльам Урысыем ичемпион хъугъэ, дунээ зэнэкъокъум джэрз медаль къышыхыгъ, дунээ кубкэр тлогъогогу къышыхыгъ. Лъэрыйкло Мурат урысые, дунээ кубкэхэр къифагъэшшо-шагъэх, спортымкіе дунээ классыціе зилэ мастер хъугъэ. Мустафо Сандрахмоновым Урысыем ичемпионат джэрз медаль къышыхыгъ, В. М. Чуйкиным ыцэкіе зэхажэгъ ээнэкъокъум ятлонэрэ чыыпіэр къышыхыгъ.

Спортсменхэми, боевой самбэмкіе обществэу «Динамэм» изэнэкъокъу Адыгейим испорт-

сменхэр хэлэжьэнхэмк!э 1э-
пы!эгъу къафэхъугъэ пстэуми
льшэу тызэрафэразэр ятэо.

Самбэм псаунгъэр зэригье-
пүтэрэм нэмыкIэу, хэгэгум
ыпашхъэ пшъэрлыэу Ѣырялэр
агъэцкIэным — Урысые Фе-
дерацием и Улэшигъэ KlyuchIэ-
хэм кулыкку аащахынным кла-
лэхэр фегъэхзасырх.

Боевой самбэмкэ зэнэкью-
кьюо Адыгэ Республикаэрэ
Республикэу Карелиэрэ яхэ-
шыпыкыгъе купхэм ахэтхэр
зыхэлжжэштхэр мы охьтэ bla-

гъэм Мыекъуапэ щызэхащэнэу тэгүгъэ. Адыгейим исамбистхэм спортым теклоныгъакӏехэр

*Общественнэ-къэралыгъо организацеу «Физкультурэ спорт
обществэу «Динамэм» Карелиемкэ ишъольыр къутамэ
итхи сметок. А. А. ГАРЫШЕВ*

Мыккоммерческэ фондэу «Монолитым» ипащэ иупчлэжээгьоу А. В. ФЕТЮЛИНА

**Спорт ассоциацияеу «Ныбжыкә спорт клубэу «Витязь»
зыфилоу Урысыем и ФСБ игенерал-лейтенантэу
В. М. Чуйкиным ыңгә зыхырэм» ипрезидентэу
А. А. КРАСНОВ**

ТимэфэкI зэхахьэхэр

ИльэсыкIЭм гушIуагъор къыздехъы

Адыгэ Республика мэдээлэл, култур, спорта, туризма, инфраструктуры, национальной политики, культуры и спорта министерства, льэпкъ культура и Гупчэ къэшакло фэхъухи, адыгэмэ я ИльэсыкIЭ гъэшIэгъонеу агъэмэфэкIыгъ.

МэфэкI шъуашэм диштэу пэсэупIэу Хъакъунае (Гавердовский) дэт йошлапIэу «НАН-м» ишагу зэхахьгэ ИльэсыкIЭ мэфэкIыр щызехащагъ.

Адыгэмэ шэнышу зэрафэхъу-гъэу, хъамышхунтэ чыгыгы агаекIэркIагъ. Ллакъохэм ятамыгъехэр къутамхэм къэракIэ апашIагъэх, іашу-лушуухэри нэпплэгъум итих. Пчэгум Адыгэ Республика ибыракъ лъагэу щаэтигъ, дахэу мэбыбатэ. Жъобъо 12-р къызэрхэлэйдийкырэм угъэгушо.

Концертрыг къызыщатыщ чыгIэри зэккужьэу зэрагъэфагъ. ТысыпIэхэр шапхъехэм адештэх.

Кымафэмрэ гъатхэмрэ зэхэкIыжых

Республикам и Льэпкъ театра Цэй Ибрахимэ ыцэ зыхырэм иартистхэу ЦуукI Людмилэрэ Хъакъуй Андзауррэ мэфэкI зэхахъэр зэрэшээ, ижье лъэхъаным къыщуублагъэу адыгэхэм ИльэсыкIЭ зэрагъэмфэкIырэр къалотагъ.

Тыгъэм инэбзийхэм чырь къагъэнэфы. Адыгэхэр мэфэкIым пэгъокхэзэ, шхыныгъохэр агъэхъазырыштыгъ. Іанэм гъомылапхъэу къытырагъэуцоштыгъэр maklэп. Щэламэр загъажэкIэ итеплэхээр хъурау щытын фаеу алъытэштыгъ.

Щэламэр тыгъэм фагъадээз, хъурау зэршиштыгъэм dakloзы шэн бгъэцкIэнэр хэти ишшэрэлтыгъ. Щэламэр къыщатыгъэр бгощынэу щытыгъэп. Зы щэламэр зы нэбгырэм ышхын фэяяэз.

ГъэшIэгъоныр щэламэм икъэбар артистхэм къалуатээ, а

ипащэу Ацумыжъ Лианэ мэфэкIым изэхэшаклохэм ацIекIэ зэхахъэм хэлажъехэрэм къафэшуагъ.

— Къэралыгъо гъэпсыкIэ илэу Адыгэир зыпсэурэр ильэси 100 зэрэхъурэм фэхъэхьыгъэ йофтхабзэхэм ИльэсыкIЭ мэфэкIэр ашыгъ, — къыIуагъ Ацумыжъ Лианэ. — Адыгэхэм яшэн-хаб-

зэхэр къэлэтижьыгъэнхэм мыш игъэмфэкIын мэхъеншхи.

Республикам иобщественне движение «Адыгэ Хасэм» итхъаматэу Лымыщэкъо Рэмэзан, Мыекъуапэ икъэзэххэм яотдел ипащэу Александр Даниловыр, ермэлхэу Адыгэим щыпсэухэрэм яобщественне организации ипащэу Оник Нигоевыр, Адыгэим ис къэндэзлхэм культурамкIэ яобществэу «Дуслыкым» ипащэу Алим Ильясовыр ИльэсыкIЭ мэфэкIым хэлажъехэрэм къафэшуагъэх. Льэпкъхэм язэпхынгъэ мэфэкIэм зэрашхъан зэрэлэхэйрэми угъэгушо.

Льэцэр Римэ, Лъэчэ Альберт, Хъурэнэ Азэ, Даутэ Сусанэ, Цышэ Зарэт, Хъакъуй Андзаур, фэшхъафхэм къыталаугъ ИльэсыкIЭ мэфэкIым ашогъэшIэгъонеу зэрэхэлжьагъэхэр. МашIор къафэзыхыгъэ лыжъ Жэклэфым ироль къээшишыгъэ Хъакъуй Андзаур ИльэсыкIЭ гушуагъо къытфэзыхырэ мэфэкIэу ылъытагъ.

Зэхэшаклохэм тафэрэз. ИльэсыкIЭ тигъэхъагъэхэм аххэнонэу, тихъяри, тигушуагъу нахынхэу Тхъэм тельэу. Къеблагъ, ИльэсыкIЭ маф!

ЕМТЫЛЬ Нурбый.

гъэх. «ХъапакIэм иорэд» сид фэдизэр уедэуугъэми, уезэшырэп, артистхэм къэлокIешу къыфагъотыгъ.

КъэлэцкIу зыгъэсапIэу «Щыгъыжъилем» льэпкъ гупшысэм фэгъэхъыгъэ едзыгъо къышыгъэр мэфэкIым дештэ. Художественне пашу Уджыхуу Марыят шыкIэ гъэшIэгъонхэм зэрэлхъялжьурэр ишушаагъэхэм ашыгъ.

Къэзэкъ къэлэеджаклохэм языгъэсапIэу «Звонницэм» иансамблэу «Долинэм» зэлъашэрэ адыгэ орэдэу «Сикъуджэр» къыIуагъ, орэдышъом хэгъэшагъэу адыгэ къашъор къалэхэмрэ пшашъэхэмрэ къашьыгъ. Искусственне льэпкъхэр зэрэзэфищэхэрэр орэдым икупкI шхъял. ЗыгъэсапIэм ипащэу Дмитрий Гордиенкэм къыталаугъ ашогъэшIэгъонеу мэфэкIым зэрэхэлжьагъэр.

Ансамблэ цэрылоу «Мыекъуапэ инэфильхээр» дахэу къашьозэ, мэфэкI зэхахъэр къэухым фэклиагъ.

ЕплыкIэхэр

Общественне йофхэм ахэлжьагъэрэ Нэгъуцу Аслъян, Бадий Къэпльян, Сулейманов Юныс, Абрэдж Нурдин, Мыгу Эдуард, Нэхэе Аслъян, Мэшфэшу Нэдждэт, Хъот Юныс, Чэмышю Асыет, КIэмэш Светланэ, Анжела Исаевам, Гумэ Ларисэ, нэмыххэм мэфэкIым хэлэжьагъэхэр шыкIэ агу къэкижыхыщ. ПшэрхъапIэм дэгьююю иоф зэришагъэр бэмэ къыхагъэшыгъ.

Артистхэу Лъэцэр Римэ, Даур Жанэ, Даутэ Сусанэ, Цышэ Зарэт, Хъакъуй Андзаур, фэшхъафхэм къыталаугъ ИльэсыкIЭ мэфэкIым ашогъэшIэгъонеу зэрэхэлжьагъэхэр. МашIор къафэзыхыгъэ лыжъ Жэклэфым ироль къээшишыгъэ Хъакъуй Андзаур ИльэсыкIЭ гушуагъо къытфэзыхырэ мэфэкIэу ылъытагъ.

Зэхэшаклохэм тафэрэз. ИльэсыкIЭ тигъэхъагъэхэм аххэнонэу, тихъяри, тигушуагъу нахынхэу Тхъэм тельэу. Къеблагъ, ИльэсыкIЭ маф!

уахътэм бзыльфыгъэхэм щэлэмэ гъэжъегъакIэхэр цыфхэм аратызэ, ИльэсыкIэм пае зэрафэшуагъо гъэхэр ары.

Тарихъ къэбар-хэр, хъохъухэр

Адыгэ Республика муль-

рэр щысэ зэфэшхъафхэм къащыхагъэшыгъ.

Адыгэ Республика муль йофхэмкIэ, йэкIыб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адырялэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыки къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет итхъаматэу Шхъэлэхъо Аскэр зэхахъэм хэлжьагъ.

Общественне движение хэлэхэмрэ ялыхаклохэм, журналистхэм гучы-

Іэгъу афэхъугъ.

МэфэкIым ильэс къэс зызериушшомбгүрүрэм, льэпкъхэр зэрэзэфищэхэрэм къатегуущыагъ.

Орэдым къашъор игъус

Ансамблэу «Абрекхэр» апэрэхэм ашыщэу мэфэкIым дахэу щууджыгъ.

Къашъоу «Ислъамыер», фэшхъафхэри уял-

лынкIэ дахэх, адыгэ шуашэр

къялкоу зэрахъан зэрэлэхэйрэ-

ми угъэгушо.

Лъэцэр Римэ, Лъэчэ Альберт,

Хъурэнэ Азэ, Даутэ Сусанэ,

Цышэ Зарэт, Хъот Рустам, Анна

Кузахметовам, Хъатко Расито

къялкоу орэдхэу «Джэгу», «Си

Блашэпсын», «Айтэч иорэд»,

«Адыгэ хэку», «Си Адыгей»,

«Тэрч», нэмыххэм ядэулахъэхэм

агу рихыгъэх.

Орэдьоо дэгъуухэр зэрэтихэхэм

рыгушохэу нэбгырабэ лэгү афытеуагъ.

Бастэ Асыет зипэшэ «Ащэмэ-зым» ижъирэ орэдхэр къыIуа-

